

УДК 349.42

Ольга Павлівна ПАХУЩА,

студентка групи МН18-1м

Харківського національного технічного університету

сільськогосподарства імені Петра Василенка

Науковий керівник: кандидат економічних наук, доцент Смігунова О. В.

АГРАРНЕ ПРАВО ЯК САМОСТІЙНА ГАЛУЗЬ ПРАВА

Аграрне право можна визначити як комплексну, спеціалізовану та інтегровану самостійну галузь права, яка сформувалася на базі комплексної галузі сільськогосподарського законодавства і є системою правових норм, які регулюють комплекс взаємопов'язаних суспільних відносин: земельних, трудових, майнових, організаційно-управлінських, соціальних та інших, що складаються в процесі здійснення сільськогосподарськими підприємствами та іншими аграрними суб'єктами виробничої сільськогосподарської та пов'язаної з нею діяльності.

Сучасне аграрне законодавство охоплює певну спеціалізовану частину земельного законодавства, яка торкається земель сільськогосподарського призначення. Варто підкреслити, що нормативно-правові акти аграрного законодавства, поряд із земельними відносинами, які є базовими в аграрному праві, регулюють й інші види суспільних відносин.

До системних ознак галузі аграрного права можна віднести те, що їй притаманні: державно-владний характер; нормативність; властивість офіційно-владного регулятора суспільних відносин.

Норми аграрного права встановлюються державними органами і мають загальнообов'язкову юридичну силу. Аграрне право має свої, властиві лише йому, правові принципи і функції, а все це в сукупності вказує на його функціональні якості. Правові норми і інститути, які утворюють галузь аграрного права, функціонально пов'язані між собою, мають загальні властивості елементів даної галузі права.

Галузі аграрного права притаманні також матеріальні ознаки. Дана галузь права має свій особистий предмет правового регулювання, який не збігається з предметами правового регулювання жодної іншої галузі права. Такою матеріальною ознакою є перш за все громадські аграрні відносини, які не можуть бути віднесені в сукупність до предметів інших галузей права, а також відносини, тісно пов'язані з аграрними, – відносини щодо забезпечення продовольчої безпеки країни та відносини із соціального розвитку села.

Галузі аграрного права притаманні як власний метод правового регулювання (його ми визначаємо як змішаний, складається з різномірних способів і прийомів регулювання аграрних відносин), так і спеціальні галузеві, аграрно-правові засади (пріоритетності розвитку сільського господарства серед інших галузей економіки, забезпечення продовольчої безпеки, пріоритетності розвитку соціальної сфери села, екологізації аграрного виробництва).

Сучасна галузь аграрного права продовжує мати комплексний характер. Втім, протиставляти цю ознаку ознаці самостійності галузі аграрного права

вже недоцільно. Аграрне право є самостійною галуззю права, адже їй притаманна велика кількість ознак галузі права.

Аграрне право – самостійна, інтегрована і спеціалізована галузь права, предмет правового регулювання якої має комплексний характер; це сукупність правових норм, спрямованих на регулювання суспільних аграрних відносин і відносин, тісно пов'язаних з ними, відносин щодо забезпечення продовольчої безпеки країни та відносин із соціального розвитку села.

Одержано 17.04.2019

**ПРЕДСТАВНИКИ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
ІМЕНІ О. М. БЕКЕТОВА**

УДК 347.426

Георг Олександрович ПЕСКІШЕВ,

студент групи ЕтаОБ2018-1

Харківського національного університету

міського господарства імені О. М. Бекетова

Науковий керівник: кандидат юридичних наук Довбій С. П.

ЩОДО ПИТАННЯ КОМПЕНСАЦІЇ УПУЩЕНОЇ ВИГОДИ

Упущена вигода (іншими словами “неодержаний дохід”) – потенційний прибуток, який реально міг би бути отриманий, втрачений стороною господарського зобов'язання (кредитором), внаслідок неправомірних рішень, дій чи бездіяльності контрагента, або протиправного заподіяння майнової шкоди поведінкою іншої третьої особи. Неодержаний дохід (упущена вигода) – це рахункова величина втрат очікуваного приросту в майні, що базується на документах, які беззастережно підтверджують реальну можливість отримання потерпілим суб'єктом господарювання грошових сум (чи інших цінностей), якби учасник відносин у сфері господарювання не допустив правопорушення.

Згідно ст. 22 Цивільного кодексу України (далі- ЦК України) передбачено відшкодування (компенсації) неотриманих доходів (упущеної вигоди) як складовий елемент збитків або шкоди, що є наслідком порушення майнових прав потерпілої особи. Разом з тим чинним ЦК України чітко не визначено, що відшкодування шкоди в повному обсязі передбачає також і компенсацію втраченого доходу (упущеної вигоди).

Проблемою правозастосовної практики є те, що компенсація неотриманого доходу є практично мертвий (практично нездійснений) інститут цивільного права. Вирішення питання про компенсацію упущеної вигоди (задоволення позовних вимог кредитора), зумовлено встановленням та доказуванням неіснуючої абстрактної обставини (упущеної вигоди), певної фікції, реальний розмір якої практично неможливо довести в суді.